

numai ea p^ote representá famili'a. Inse e cu multu mai bine, daca femeia conducet^oria are si barbatu, de^orece asia e mai deplinu representata viet^oia familiara.

Intr'unu asilu nu-i ertatu se fie decát celu multu 30 baieti. Apoi ca se p^ota corespunde asilurile scopului positivu de a educa corpulu, pré naturalu, cà trebue se aiba localitate acomodata, si anume se aiba localitate in parteru si se fie provedinta cu urmat^orele: 1) cu o sala mare, care in timpu de érna, si peste totu in timpu reu inlocuesce gradin'a; 2) cu o chilia mai mica, unde se d^orma baietii cei mai mici; 3) cu o camera pentru vestmintele si mancarile baietiloru; 4) cu o gradina cât se p^ote de mare si bine arangiata.

Paretii din sal'a cea mare trebue se fie im-podobiti cu ic^one biblice.

Baietii sunt in asilu vér'a dela 8 óre demin^oti'a pana la médiadi, si dupa médiadi dela 2 óre pana la 7, éra érn'a pana la 5.

Candu se presinta baietii demin^oti'a in asilu, pazit^ori'a ii-va visitá pre toti, óre curate li-sunt vestmintele, si curati, spalati, pieptenati sunt ei singuri? Dupa aceea iea dela ei vestmintele superflue si mancarile ce le-au adusu d'acasa. Unu minutu, si totu baietulu si-ocupa locul seu. Pazit^ori'a dá semnu si buzele moscenitoriloru imperatiei lui Damnedieu se deschidu spre rogatiune, ér mai apoi la jocu. Greutatea cea mai mare, de care intimpina pazit^ori'a de asilu e ordinea jocuriloru, càci trebue se scimu, jocurile mai grele inlocuescu munc'a, si jocurile mai us^obre inlocuescu odichn'a. Dela arangiarea acestor'a intr'unu ordu bunu depinde multu ajungerea rezultatului doritu.

La punctele aceste am doritu se atragu deocamdata binevoit^ori'a atentiune a on. cetitori.

Cu ocaziunea venit^oria voiu aretá cà, chiaru pentru noi romanii e o lipsa de viet^oia infintiarea de asiluri.

Krates.

Placerea si necazulu.

Placerea si necazulu sunt dóue stári spirituale, contrarie opuse un'a altei'a. Amendóue inse le vedemu la omu si de buna seama sunt pentru omu. Desi sunt atât de deosebite un'a de alt'a aceste dóue stári, ele pareca sunt stensu legate un'a de alt'a. Fara necazu nu esista placere, si éراسi placeri pré multe, precum si dorulu celu nesatiosu dupa placeri ducu pre omu de nou in necazu.

La noi, la romanii placerile sunt rare, necazurile dese. Ni-se intempla un'a, ni-se intempla alt'a; dar mai totu ce ni-se intempla, nu ne face

pré mare bucuria, pre cand motive de a-ne necaji avemu cu miliónele. Nu ne mergu bine afacerile n^ostre private, ér mersulu afaceriloru publice inca este astfelu, incát bucuri'a, ce ni-o causéza succesele, ce le obtienemu din cand in cand pre acestu terenu se innéca iute prin necazulu, ce ni-lu causéza cele multe, cari nu ne succedu, — asia incát se pare, ca multa vreme si-va mai avé intre noi valórea sa vorb'a vechia a tieranului nostru: „necazulu este alu romanului, bucuri'a este a altor'a.“

* * *

De unde se vina pentru noi o astfelu de stare? —

Va fi avend si ea vre o cauza, ba aceste cause potu se fia multe, fórte multe, precum multe ne sunt si necazurile. Potu se fia pecate vechi si pecate nóue, pecate moscenite si pecate, a caroru vina o portámu noi insine.

Ori sunt vechi, ori sunt noue pecatele, daca ele sunt caus'a necazuriloru si pedec'a bucuriei, atunci nrméza neconditionatu, ca trebue se le observámu, se le recunóscemu, se le marturisimu, se ne para reu de ele, si se ne indreptámu.

Din betrani ne-a remasu fara indoiéla unu felu de usiurintia. Si nu este de locu mirare de acésta usiurintia. Asia a fost vremea pre atunci, se traiesci de astadi pre mane, si se ingrijesci se scapi cu sufletulu.

Scól'a noua si impregiurárele vietii, in cari traimu ne-a mai strepusu intr'unu pecatu nou.

Ori ce vei dice, si ori ce vei face, lumea astadi nu mai p^ote acoperi unu faptu, deopotri-va observabilu la t^ote popórele, si anume: scól'a materialismului, de carea sunt atinse astadi in mesura mai mare, seau mai mica t^ote popórele, a facutu pre ómeni se puna pré mare pondu pre comoditate, pre placeri de natura materiala, si se desconsidera placerile intelectuale, cari singure sunt, si potu se fia pentru omu isvoru de ade-verata bucuria.

Nu incapa nici cea mai mica indoiéla, omului nu-i place, cand vede, ca altii se gasecu in conditiuni de viet^oia mai bune, de cum sunt ale densului. N'are inse dreptate omulu, cand se supera vediendu la altii lucruri si conditiuni mai bune de viet^oia, precum sunt ale lui. Daca ceea ce vedu eu, ca face alt-cuiv'a bucuria, eu nu am, urmarea naturala nu este, ca se-lu invidiezu, ci si naturalu, si corectu este, ca se me uitu, se vedu cum si-a cascigatu densulu aceea, ce mi-ar placé, cá se am si eu, si apoi se-lu imitezú.

Facend acést'a ni se deschide unu lantiu de placeri, cari se potentiéza, cu fiecare pasu, prin care ne succede a-ne apropiá de tient'a, carea ni-o am propusu. Conscienti'a, ca am lucratu, si

ca prin lucru onestu ne-a succésu a obtiené unu resultatu, este pentru fiecare omu unu isvoru de placere si bucuria statornica, cu atât mai vertos, cu cât omulu deprinsu cu astfeliu de bucuria spirituala afla in fiecare momentu ceva de lucru, ér succésulu celu nou obtienutu prin lucrulu manloru sale i-da in fiecare di totu mai multa oca-siune de placere si bucuria.

* * *

A te luptá cu necasulu este unu lucru propriu naturei omenesci. In urmare necazulu, privitu din acestu punctu de vedere póte fi pentru omu unu momentu de durere momentana, dar in acelasi timp este unu medilocu, care ne póte face bucuria, atunci cand ne-amu deprinsu a semti numai acea unica bucuria omenésca, carea consta in conscienti'a, ce nu ni-o póte luá nime-ne, ca prin faptele nóstre am potutu invinge necazulu, carele ne facea ieri viéti'a si dilele amare.

Am disu, ca la noi, la romani, atât in viéti'a privata, cât si in cea publica sunt multe necazurile. In o astfeliu de stare este pré naturalu, ca multe suntu si medilócele, cari ne potu face bucuria, — atunci cand in locu de a lamentá si a ne plange ne vomu pune pre lucru, si in fiecare di vomu invinge câte unu astfeliu de necazu.

O singura cale este, prin carea se póte scapá omulu de necazuri, si anume deprinderea de a semti placere, cand prin ostenelele sale a obtienutu vre unu succésu, a facutu vre unu bine. Pornindu pre acésta cale ni-se imputienéza cu fiecare di necazurile, si ni-se inmultiescu bucuriele.

Munc'a productiva este isvorulu bucuriei si mórtea necazurilor.

* * *

Timpulu nostru are unu pecatu mare, o slabitune, de carea este cuprinsa astadi mai intréga lumea. Si in viéti'a privata si in cea publica ómenii au fórte multe trebuintie. Fiecare din noi, intocma ca si tóte corporatiunile, din cari facemu parte, doresce a cascigá cu intiél'a aburului ecuivalentulu, prin carele se satisfaca multeloru sale trebuintie. Ori ne succede, ori nu ne succede a-ne cascigá acestu ecuivalentu, faptu este, si remane, ca mai toti suntemu cuprinsi de o anumita dosa de impacientia, de unu feliu de nervositate, si de nesce friguri, cari nu ne lasa se ne urmámu unu cursu naturalu in desvoltare; ci tóte voimu se le pripimu.

In astfeliu de stare este greu se fie omulu cu sange rece, se combine, se judece lucrurile precum sunt si precum trebuie se fie; ér acésta impregiurare ne mana din necazu in necazu. Si acés-t'a cu atât mai vertos, cu cât pareca este alta mania a lui Ddiu, ca cu cât forciéza cineva unu lucru mai multu, cu atât succede mai cu anevoia.

Lumea nu se póte maná cu umerii nici inainte, nici inapoi.

De aceea repetimu, ca nu este bine, si nu este drépta calea, pre carea mergemu multi dintre noi plangendu-ne si lovindu acum in unulu, acum in altulu. Ne trebuie la toti mai multu sange rece, mai multa pacientia si pre langa ele mai multa trainicia la lucru si mai multa deprindere de a cautá placerea in conscienti'a, ca am facutu unu bine; si atunci dora ne va ajutá Ddiu, ca si tieranulu si inteligenti'a se póta dice, ca binele nu este numai pentru altii, ci si pentru noi.

Academi'a romana.

Program'a

lucrariloru sesiunii generale din anulu 1885.

(Continuare si fine.)

Documintele pana acuma studiate se rapórta la epoc'a cumaniloru, la episcopi'a Milcoviei si a cumaniloru, la istori'a imperiului romano-bulgaru, corespondenti'a lui Ioanitiu domnulu romaniloru si bulgariloru cu pap'a Inocentiu III si incoronarea sa cá rege alu romaniloru si bulgariloru, resbelele lui Ioanitiu si Ioanu Asanu cu grecii si latini, invasiunea tatariloru, venirea turciloru in Europ'a, incursiunile loru in Tier'a-romanésca si Moldov'a si resbelele cu densii, in fine relatiunile internationale ale tieriloru romane cu Ungari'a, cu Poloni'a si scaunulu papalu.

Lucrarea va continuá in acestu modu, si tiparirea va incepe candu tóte documintele cunoscutu voru fi combinate in ordine cronologica. In acestu modu vomu avea unu corpu cât se póte mai completu alu documinteloru privitóre la istori'a romaniloru anterióra secolului alu XVII-lea.

O imbunatatire a acestei lucrari o datorimu bunavointiei dlui Obedenaru, alu carui zelu neobositu pentru lucrurile istorice ve este tuturoru cunoscutu. Ds'a a binevoitu a luá asupra-si insarcinarea de a face sè se colationedie cu originalele din Vaticanu unele cuvinte si mai alesu nume proprii, cari se paru a fi gresitu tiparite de Theiner. Colationarea acést'a se face de catra paleografi deprinsi cu astfeliu de lucrari. Numele proprii, a caroru descifrare presinta dificultáti si nu este sigura, voru fi chiar facsimilate dupa originale.

Colectiunea documinteloru privitóre la istori'a romaniloru din secolii XIV si XV s'a imbogatitu printr'o fórte pretiósá serie de 74 copii fotografice de pe documintele originale din arhivele imperiale dela Moscva. Aceste documente scrise parte in limb'a slavona, sunta tractate de ale domniloru Moldovei si Tieri romanesci cu Poloni'a si alte scrisori privitóre la relatiunile tieriloru romane cu acelu regatu. Ele au apartienutu arhivei de statu a Poloniei si despre aceste documente vorbesce Dogielu publicandu 17 dintre cele latine (Codex diplomaticus I, 597—623). Multe dintre documintele latine suntu numai resumate pe scurtu de Dogiel, éra altele neamintite cu totul. Acést'a colectiune de celu mai mare pretiu a trimis'o academiiei dlui colegu N. Cretzulescu a carui rívna luminata pentru cercetarile istorice ne suntu de multu cunoscute.

d) Din colectiunea lui Hurmuzachi, indata dupa terminarea volumului IV, partea 2-a, s'a pusu la ti-

pariu vol. V, care va cuprinde documentele privitoare la anii 1650—1700. S'au tiparitu pana acuma 2 côle (8 pagine).

e) Din „Fragmente zur Geschichte der Romänen“ s'a publicatu in decursulu anului volumulu III (de 514 pagine), din care erau tiparite pana la sesiunea trecuta 24 côle. Acestu volumu cuprinde studii asupra istoriei tieriloru romane dela mórtea lui Mihaiu Vitezulu pana la pacea dela Carlovitz. Apoi s'a inceputa tiparirea volumulu IV, din care s'au tiparitu pana acum 23 côle (368 pag.).

Astfela publicatiunea Hurmuzachi contine astadi:

Documente privitoare la istoria romaniloru culesse de Eudoxiu Hurmuzachi:

Vol. III, (1576—1599). Cu portretulu lui Mihaiu Voda Vitezulu.

Vol. IV, Partea I, (1600—1650). Cu portretulu lui Mateiu Basarabu.

Vol. IV, Partea II, (1600—1650). Cu portretulu lui Vasilie Lupu.

Vol. V, (1650—1700). Sub pressa.

Vol. VI, (1700—1750). Cu portretulu lui Dimitrie Cantemiru.

Vol. VII, (1740—1818). Cu portretulu lui Grigorie Ghica.

Fragmente zur Geschichte der Romänen von Eudoxius Freiherrn von Hurmuzachi:

Vol. I, Istoria romaniloru inainte de fundarea principatelor si istoria principatelor dela fundarea lor pana la perderea independintiei.

Vol. II, istoria bisericeasca a romaniloru din Transilvania.

Vol. III, Istoria principatelor romane dela mórtea lui Mihaiu Vitezulu pana la pacea dela Carlovitz. —

Vol. IV. Sub pressa.

Fragmente din istoria romaniloru de Eudoxiu baronu de Hurmuzachi. Tom. I.

III. Cercetari si explorari sciintifice.

Cu ajutorulu sumelor pe cari camer'a le-a pus la dispositiunea academiei ne-a fostu cu potintia in sesiunea trecuta a dispune unele cercetari sciintifice de naturi deosebite.

1. Colegului nostru dlui Odobescu i s'au pus la dispositiune 5000 lei pentru a continuá cu facerea copiiloru de documente din arhivele ministeriului de esterne din Paris, cu privire la istoria tieriloru romane. Acésta lucrare s'a continuatu, si in decursulu anului s'au primitu 46 fascicule (192—237), din cari unele continua colectiunea primita in anulu trecut, éra altele o completéza.

Acésta colectiune de documente va fi preste putienu timpu publicata, precum s'a aratatu mai susu.

2. De asemenea in sesiunea trecuta a-ti pus la dispositiunea colegului nostru dlui George Baritiu sum'a de 5000 lei pentru a aduná documente istorice privitoare la romani. Ds'a va face o relatiune despre lucrarile sale in acést'a privintia.

3. Colegulu nostru dlui V. Babesiu s'a insarcinatu, in urm'a cererei sale, cu facerea de cercetari archeologice in partile Banatului, spre care scopu i s'a pus la dispositiune sum'a de 1000 lei. Ds'a va binevoi asemenea a presentá academiei relatiune in scrisu despre rezultatele obtinute prin explorarile dsale, fiindu de celu mai mare interesu ca aceste relatiuni se se publice in anelele nóstre.

4. Prin nenorocitulu incendiu dela 24 Martiu, ve aduceți aminte, ca bogatele si pretiosele colectiuni

ale museului botanicu au fostu cu totul nimicite. Spre a usorá dorerea ce acésta perdere a causatu colegului nostru dlui dr. D. Brandza, activitatiei carui'a se detorá formarea acelei colectiuni, dvóstra v'ati grabitu a pune la dispositiunea sa sum'a de 2000 lei spre a ajutá restabilirea aceloru colectiuni. Perderea cea mare a fostu recunoscuta de tota tier'a si urmarea a fostu, cá museulu botanicu este astadi aprópe cu totul restabilitu. Dlu dr. D. Brandza va binevoi a ve face o relatiune asupra starei colectiuniloru puse sub a sa directiune.

5. Dotatiunea museului de anticitati de 10,000 lei, s'a datu pe anulu trecut academiiei de catra camera, pentrucu ea se se cheltuiésca sub controlulu academiei.

Din acésta dotatiune jumetate a fostu destinata pentru diferite cumperari pentru museu. Acésta suma s'a cheltuitu aprópe intréga pentru mai multe obiecte cumparate in urm'a cereriloru directorulu, dupa cum veti vedea din raportulu asupra operatiuniloru cassei.

A dóu'a jumetate a fostu destinata anume pentru continuarea eslorariloru archeologice dela Adam-Clissi si pentru aducerea la museu a anticitatiloru gasite in acea localitate. Dlu directoru alu museului a fostu impedeatu in acestu anu de a continuá aceste lucrari si din acésta cauza sum'a a ramasu aprópe intréga necheltaita, inase este rezervata pentru a se cheltui in anulu viitoriu, conform dorintiei guvernului.

IV. Concursurile.

Pentru sesiunea anului acestui'a erau publicate trei premii; pe de o parte premiile anuale: „Marele premiu Nasturelu,” carele este a se decerne pentru o scriere in limb'a romana cu contienuta de ori-ce natura care se va judecá mai meritoria printre cele publicate in anii 1881—1884; apoi „Premiulu statului Heliade-Radalescu” care este a se decerne unei scrieri in limb'a romana cu contienuta literaru care se va judecá mai meritoria printre cele publicate in anii 1883 si 1884.

La aceste dóue premii s'au prezentatu pana la terminulu regulamentaru, 31. Decemvre 1884, urmátórele publicatiuni, cari au fost trimise fara intardiere comisiunii respective spre studiare:

1. Cursu elementaru de gramatica romanéscu. Partea I etimologia, de Vasile Ionescu. Iasi 1884.

2. Legile istorice care esplica limb'a romana, de Vasile Ionescu. Iasi 1884.

3. Ludovica XIV si Constantinu Brancovénu. Studii asupra politicei franceze in Europ'a resaritéa a de Ionescu-Gionu Bucuresci 1884.

4. Memoriile geologice ale scólei militare din Iasi. Memoriulu I. Studii geologice si paleontologice asupra unor teremuri tertiare din unele parti ale Romaniei, de G. Cobalcescu. Bucuresci 1883.

5. Studie asupra constitutiunii romaniloru sau esplicarea pactului fundamentalu din 1 Iuliu 1866, de G. G. Meitani. Fasciculu IX. Bucuresci 1884.

6. Manualu sau calaus'a cetatianului in materie judiciara, de Ioanu Radoi. Bucuresci 1884.

7. Negriad'a, epopeia nationala, de Aronu Denusianu. Partea II. Bucuresci 1884.

8. Teoria lui Rösler. Studii asupra staruintiei romaniloru in Dacia Traiana, de A. D. Xenopolu. Iasi 1884.

9. Raportulu generalu anulu asupra invetiamentului, presintatu dlui ministru de instructiune publica si culte, de Spiru C. Haretu. Bucuresci 1884.

10. Revoluțiunea lui Horia în Transilvani'a și în Ungari'a, 1784—1785, scrisa după documentele oficiale, de Nic. Densusianu. București 1884

11. Elemente de terapeutica și materie medicala, de dr. Z. Petrescu. Partea I. Vol. I, II, III. Partea II. București 1884.

12. Manualul de arheologie biblica, de Isidoru de Onciulu. Cernauti 1884.

Totu pentru acestu anu mai eră publicatu și concursulu premiului Lazaru pentru celu mai bunu „Studiu asupra agriculturii, industriei și comerțului în Romani'a.” La acestu concursu nu s'a prezentatu nici unu manuscris.

V. Colectiunile.

În decursulu anului, dela sesiunea generala trecuta până acum, colectiunile noastre s'au îmbogățitu într'unu modu cu totul neobiceiuitu. În specialu bibliotec'a este astadi mai mare decât de două ori cât eră în anulu trecut. Comisiunea bibliotecii ve va arătă mai cu deasmeruntalu cum s'au îmbogățitu bibliotec'a și ce s'a lucrat în decursulu anului pentru ținerea ei în buna ordine. Ea me marginescu a ve comunică armătoarele:

1. Amu avatu ferioirea a primi în lun'a Iuliu a anului trecut în localulu nostru pretios'a biblioteca pe care camer'a a cumparat'o pentru academie dela diu D. C. Sturdza dela Sehei'a. Acésta biblioteca, compusa din 7487 volume, fara a socoti dubletele, este, unu adeveratu tesauru pentru studiile noastre istorice. Ea a fost formata în cursu de mai multe decemii de ani și iadrepata în specialu asupra istoriei romanilor. Posedemu într'ensa o multime de publicatiuni din cele mai rare și mai pretioase pentru istoria noastră; vomu aminti numai o colectiune foarte bogata de editiuni vechi a cronicarilor și istoricilor poloni. Ca acésta biblioteca amu mai primitu și 143 volume manuscrise, o pretios'a colectiune de documente originale romane și transilvane din secolii XV—XVIII și mai multe monede romanesce.

2. Prin daruri și schimburi s'au înmultitu bibliotec'a noastră în acestu anu asemenea foarte multu. Numerulu volumelor primite în acestu modu trece peste 1820.

3. Încă înainte de sesiunea trecuta localulu bibliotecii noastre nu mai eră îndestulaturu pentru asediarea tuturor cartilor. Dvóstra, prevediendu o parte din crescerea bibliotecii, ati dispusu facerea unei noue instalari pentru asediarea partiei, care nu mai încapea în cea veche. Acésta lucrare s'a executatu întocmai după cererea facuta în sesiunea trecuta de comisiunea bibliotecii și aprobată de dvóstra.

De si instalarea acést'a este facuta cât a fostu cu potintia mai încapătoare, totusi, în urm'a creșterii enorme a bibliotecii, ea nu este de ajunsu pentru instalarea sistematica a tuturor cartilor. De aceea din ce în ce mai multu devine urgenta necesitatea unui localu propriu alu academei, în care se se póta face instalari suficiente pentru bibliotec'a noastră, care în cursu de putieni ani a ajunsu a fi cea mai pretios'a în țiera. Avemu viua sperantia, că guvernulu M. S. Regelui se va grabi cât mai curendu a înzestrá academi'a cu unu localu potrivit cu trebuintele sale.

4. Colectiunea numismatică. În cursulu anului espiratu s'au prezentatu favorabile ocațiuni prin cari am potutu îmbogăti foarte multu colectiunea noastră de monede vechi romanesce prin însemnate cumperari.

Numerulu bucatiloru cu cari a crescutu colectiunea este de circ'a 1200, toate moldovenesce. Din a-

césta numeroasă colectiune, 575 de monede suntu dela bogdanu Voivodu și 470 dela Petru Musiatu, celalalte dela diferitii domni. Esemplarele în numeru asia de mare din modelele lui Bogdanu și ale lui Petru Musiatu au o însemnatate considerabila din mai multe puncte de vedere: pe de o parte se potu alege din le exemplare de o conservatiune buna, pe de alta parte voru putea servi la facerea de schimburi cu alte cabinete numismatice, și în fine servescu spre a ne dá o idea despre circulațiunea numerarului în anumite epoce și despre cantitatea monedelor batute de diferitii domni.

5. Colectiunea de documente istorice a crescutu prin diferite daruri, între cari voi aminti cu deosebire colectiunea compusa din 78 documente în copii și 10 în originalu, daruita de dlu membru corespondentu Obedenaru. Aceste documente pretioase pentru istoria romanilor au fostu colectate la Rom'a și daruite de dlu Obedenaru pe langa o relatiune asupra directiunii ce ar trebui data cercetariloru istorice romane în arhivele și bibliotecel Romei.

Prin cumparare s'au procuratu 470 documente romane din diferite epoce și de multe feluri.

V. Din cele ce am avutu onóre a ve espune în capitolele precedente ati veditu, domniloru colegi, că colectiunile noastre de totu felulu au crescutu în anulu trecut într'unu modu cu totul neobiceiuitu. Acésta creștere a înmultitu în proportiune lucrările ce trebuiesc facute pentru punerea și ținerea colectiuniloru în buna rendiela. Cu tota străduinti'a cu care a lucratu personalulu foarte restrinsu alu cancelariei noastre, elu nu a potutu birui toate operatiunile câte reclama acésta creștere de materialu. De aceea ni se impune necesitatea de a mai mari personalulu cancelariei, mai alesu fiindcă toate colectiunile noastre trebuie ordinate într'unu modu defuitiv după sisteme rationale și bine studiate spre a putea apoi continuá pe aceeași basa și cu orânduirea materialeloru, cu cari de acum înainte se voru îmbogăti. Aceste organizari ceru, pe langa unu studiu seriosu asupra metodelor, foarte multa lucrare materiala, cum suntu copiere de titlurile cartiloru, facere de inventarii pentru documente etc., pentru formarea diferitelor cataloge, cari suntu hotarite de regulamentulu bibliotecii votatu de dvóstra în sesiunea trecuta. Delegatiunea va veni în acésta privintia cu propuneri înainte dvóstra spre a satisface și aceste trebuinte ale servitiului internu alu academei noastre.

IV. Spre a încheiá raportulu asupra lucrariloru din cursulu anului, amu onóre a ve espune resumatulu operatiuniloru casei academei în anulu nostru bugetariu 1884—1885.

Secretariulu generalu

D. Sturdza.

D i v e r s e .

* Deputatii clericali pentru sinodulu eparchialu aradanu din partile apartinențorie la jurisdicțiunea consistoriului din Oradea-mare. În cerculu Oradei mari s'a alesu: parintele Ieroteu Belesiu, protosințel, vicariu episcopescu; în cerculu Pestesului: parintele protopresviteru Teodor Filipu; în cerculu Tinței: parintele Ignatiu Pap, secretariu consistorialu; în cerculu Beliului: parintele protopresviteru Petru Suci; în cerculu Beiusiului: parintele protopresviteru Elia Mog'a; în cerculu Vascului: parintele protopresviteru Vasiliu Papp.

* Deputatii mireni pentru sinodul eparchialu din Aradu. In cerculu Aradului s'au alesu: dnii Ioan Popoviciu Deseanu si Lazar Ionescu; in cerculu Chisineului: dnii Dr. Georgiu Pop'a si Michaiu Veliciu; in cerculu Giulei: dnii David Nicóra si Vasiliu Pagub'a; in cerculu Chiseteului: dnii Dr. Iosif Gall si Constantin Lazaru; in cerculu Timisiorii: dnii Petru Oprisiu si Emericu Andreescu; in cerculu Borosineului: dnii Georgiu Feieru si Emanoil Missiciu; in cerculu Lipovei: dnii Dr. Iulin Bonciu si Georgiu Cojocariu; in cerculu Birchisiului: dnii Dr. Eugeniu Mocsanyi si Dr. Demetriu Selceleanu; in cerculu Halmagului: dnii Dr. Nicolau Oncu si Teodor Papp, in cerculu Barat-Comlosiului: dnii Teodoru Halicu si Silviu Suciu; in cerculu Buteniloru: dnii Sigismund Popoviciu si Emanoil Missiciu; in cerculu Vingei: dnii Vincentiu Babesiu si Emanoil Ungureanu; in cerculu Radnei: dnii Ioan Belesiu si Paul Milovanu; in cerculu Siriei: dnii Adalbert Mihailovicu si Daniel Gaboru.

In partile apartienatorie la jurisdictiunea consistoriului din Oradea-mare s'au alesu de deputatii mireni pentru sinodul eparchialu aradanu, in cerculu Oradei mari: dnii Nicolau Zigre si Dionisiu Poienariu; in cerculu Pestesului: dnii Ioan Pap si Alexandru Filipu; in cerculu Tincei: dnii Teodor Lazaru si Georgiu Dringou; in cerculu Beliului: dnii Ioan Bic'a sen. si Paul Gavrillette; in cerculu Beiusiului: dnii Teodoru Fassie si Demetriu Mog'a; in cerculu Vasicaului: dnii Paul Fassie si Dr. Georgiu Pop'a.

* Deputatii mireni pentru sinodul archidiececanu gr. or. suntu: cerc. I Sibiu, Iacobu Bologa consil. aulicu in pens. si Ioan de Preda adv.; cerc. II Seliste, Elia Macelariu consil. gubern. in pens. si Dr. Nicolau Olariu adv.; cerc. III Sebesiu, Ioachimu Fulea adv. si Simeonu Munteanu notariu; cerc. IV Orastia-Dev'a, Dr. Ioanu Mihu adv. si Augustinu Nicóra juristu abs; cerc. VII Zrandu-Bradu, Petru Truti'a dep. dietalu si Petru Gligoru esecutoru; cerc. VII Gioagiu-Hondolu, Pompiliu Piposiu juristu abs. si Iosifu Orbonasiu subpretoru; cerc. IX Alb'a-Iuli'a, Rubinu Patiti'a adv. si Mateiu Voileanu redactoru la „Tel. Rom.“; cerc. XI Turd'a, Parteniu Cosm'a adv. si Anani'a Moldovanu adv.; cerc. XII Clusiu, Vasiliu Almasianu adv. si Ioanu Slaviciu directoru alu diarului „Tribun'a“; in cerc. XIII Solnocu-Desiu, Nicolau Cosm'a si Stf. Tamasiu not. cercuali; in cerc. XV Têrnava-Bachnea, Anani'a Trombitasiu si Eugeniu Brote, asesori consistoriali; in cerc. XVII Valecele-Brasiovu, Ioanu cav. de Puscariu jude la Curia si Dr. Nicolau Pop profesoru; in cerc. XVIII Brasiovu, I. Popea prof. si Diamandi Manole comerciante; cerc. XIX Fagarasiu, Ilariu Duvlea adv. si Petru Cióra ases. consist.; cerc. XX Agnita, Dr. Ioanu Mog'a medicu si Ioanu Zacharia vice-notariu.

* Deputatii alesi pentru sinodul diecesei Caransebesiului: 1. Lugosiu: Dr. Al. Mocini, C. Radulescu; 2. Fagetu: L. Simonescu, At. Cimponeriu; 3. Cosiava: I. Bartolomeiu, I. Mustetiu; 4. Zgribesti: I. Ianculescu, S. Scioponi'a; 5. Prebulu: Ant. Mocioni, I. Oprea; 6. Bogsi'a: Cor. Brediceanu, A. Diaconu; 7. Resiti'a: Ioanu Budintianu, Petru Brostenu; 8. Iam: Vincentiu Babesiu; 9. Oraviti'a: I. Tieranu, P. Cimponeriu; 10. Caransebesiu: S. Seracinu, I. Popoviciu; 11. Teregov'a: I. Curescu, I. Serbu; 12. Mehadi'a: S. Stoic'a, I. Gram'a; 13. Bozovicu: I. Novacu, I. Popoviciu; 14. J-belu: A. Damaschinu, I.

Gherdanu; 15. Fizesiu: Martinu Tiapu, Ioanu Popoviciu. —

* Primire festiva. Eri Dumineca, cetimu in „Gazet'a Transilvaniei“ dupa amedi a sositu din Sibiu cu trenulu noulu protopresbiteru alu tractului Branu dlu Traianu Metianu. La gara era asceptatu de unu banderiu de barbati si feciori calari sub conducerea dlui Proc'a din Resinovu, imbracati serbatorese si provediuti cu mai multe steguri nationale. Pe peronu era unu numerosu publicu din Brasiovu. Intre cei de facia amu vediutu pe dnii presiedinti ai Eforiei scololoru centrale, pe dnulu con-rectoru gimnasialu, mai multi advocati, profesori si comercianti din locu si mai multe domne si domnisiore. — Cand s'a datu josu din cupeu dlu Traianu Metianu a fostu bineventatu de catra parochulu din Codlea, dlu Iosifu Comanescu printr'o cuventare, la care noulu protopresbiteru a respunsu prin cateva cuvinte intre strigate de „se traiésca.“ — Dupa o mica pauza cortegiulu festivu s'a pusu in miscare. In frunte mergeau calaretii peste 50 de parchi, urma apoi protopopulu intr'o trasura cu 4 cai si in fine unu siru de trasuri pline cu amici si cu cunoscuti de ai nou alesului. Dela gara cortegiulu a facutu drumulu prin Brasiovu pe langa promenada de josu si apucandu prin uliti'a lunga a Brasiovului a luat drumulu catra Zernesci, care este resiedinti'a protopopiatului. La bariera Brasiovului s'au despartitu unii din amicii si din pretinii nou alesului protopopu, ér bandierulu de calari l'a insotitu mai departe.

* Ajutorie in bani pre seam'a alumneului romanu din Aradu. Inregistramu cu placere, ca din tractulu protopresbiteralu alu Belintiuului au incursu si in anulu trecut ajutorie pre seam'a alumneului de langa institutul pedagogico teologicu din Aradu, si anume dela urmatoarele comune: Belintiu 84 cr. Chiseteu 50 cr. Budintiu 46 cr. Ictar 25 cr. Siustr'a 50 cr. Siusianovetiu 20 cr. Babsi'a 43 cr. Fadimacu 41 cr. Cladov'a 50 cr. Ohab'a lunga 14 cr. Dubesci 25 cr. Balintiu 25 cr. Cutin'a 25 cr. Leucusiesci 50 cr. Monostur 50 cr. Rachit'a 75 cr. Remetea lunca 50 cr. Costeiu 1 fl. Jabar 35 cr. Ohab'aforgaciu 60 cr. Ficatar 50 cr. Dragoesci 36 cr. Brestovatiu 30 cr. Crivabar'a 35 cr. Dubochinadasiu 17 cr. Chechesiu 10 cr. Radmanesci 50 cr. Vism'a 55 cr. — laolalta sum'a de 12 fl. 01 cr. — Nu sunt mari sumele amintite, cand consideramu inse multele sarcine, ce au a suportat comunele, precum si impregiararea, ca mai tote aceste comune sunt comune serace, atunci detori suntem a constatá, ca respectivele sume sunt denariulu veduvei din sant'a evangelia, depusu pre altariulu culturai nationale. De aceea esprimamu si pre acesta cale multiemirile nostre contributoriloru, si in specialu parintelui protopresbiteru Georgiu Cratiunescu, carele n'a intrelasatu nici o ocaziune, ci mai in fiecare ann a staruitu la clerulu si poporulu din tractulu submanuatu a colecta pre seam'a instituteloru nostre culturali.

* Multiemita publica. Subscriii, in numele Comitetului parochialu gr. or. rom. din comun'a Chisiod'a, tract. Temisiorii; aducenu prin acesta multiemita publica, Onor. Domnu preotu localu Aureliu Popoviciu; pentru propunerea facuta reprezentantiei comunale, ca sum'a de 100 fl. ce au remasu ca unu venitu curatu cu finea anului 1884, din darea contributoriloru ortodocsi orient., pentru pasculu comunalu, se se doneze si alature la fondulu scolei confes.

gr. or. rom. din locu; caro proponere, au fostu primita cu majoritate absoluta din partea reprezentantiei si a artistiei comunale; totu asemenea in anulu 1883, standu inaintea poporului cu fapta si cu cuventulu aretandu necesitatea invetiamentului, s'au decisu a se taiá din pasculu comunala a poporeniloru ort. orient. unu locu de 6 jugere catastrale, care anu de anu se sémana, pe sam'a fondului scolariu. — Pentru aceste fapte multiemimu si pre acésta cale numitului dnu preota. — Chisiod'a in 13 Martiu st. v. 1885. Traianu Ciorogariu, inv. si not. com. par. Georgiu Iosifu, invetiatoriu.

* Focu. Gré lovitura ajunsa pe câti-va dintre pacinicii locuitori ai comunei Tocu (protopresviteratulu Totvaradieci). In diu'a de 13. Martie a. c. la 5 óre p. m. din nenorocire se aprinse cas'a unui locuitoriu, si orcanulu, carele cu tóta vehementi'a suflá, nu numai nu lasá timp ca sè se marginésca celu putinu elementulu distrugetoriu, ci cu o iutiéla nespusa duse schintei'a nimicitóre si in alte edificii din apropiere, si asia in tempu de jumetate de óra, se incinse unu focu grósnicu, care nimici si prefacú in cenusia casele si edificieile apartinatóre de acele aloru 11, — celoru mai avute familii ai comunei, lasându pe membrii acelor'a numai cu viétia, fara adapostu si fara nici unu medilocu de nutrementu.

Starea acésta trista a nenorocitorulu aflá compatimire nu numai in conlocuitorii loru, ci si in locuitorii comuneloru vecine, carii si grabira a darui si a aduná ajutóre pe sém'a loru.

Asia Dlu Ioanu Ardeleanu notariu a daruitu 5 fl. si 2 m. bucate, si totodata a dispusu a se face colecte in tóte comunele apartinatóre de acestu notariatu; Dlu Ioanu Popoviciu parochu in Soborsinu 1 cub. de bucate, Dlu M. Blau 5 fl. Dlu G. Posevitz 3 fl. s. a., ér prin intrevenirea S. D. Csukai pretore, sa cumperatu pentru nenorociti 15 cub. de bucate dela dominiulu Nádasdi, a carui manipulante Dlu L. Langer a fostu asia bunu, dé a pusu la dispozitiune aceste bucate a conto, pana cand din colectele banali se voru solvi. Domnedieu se-i mângaié pre acésti nenorociti; ér binefacatoriloru se le dee insutitu si inmiitu. P. G.

* Unu institutu de creditu in Orastia. In diu'a de 22. Martie cal. nou a. c. s'a tienuta in Orastia sub conducerea ddloru: Samuilu Papu si Dr. Mihú o conferintia, in carea s'a decisu a-se infientiá in Orastia unu institutu de creditu.

* Cheltuielile de nunta in Indi'a. — Citimu in diarulu „Global“ din Londr'a: Cu tóte sfortiarile laudabile ale „Societátii pentru reform'a casatoriei in Indi'a“, casatori'a in Orientu este o afacere care tot cere multe cheltuieli. Nu sunt numai darurile costisii tóre, cari se facu intre cei doui logoditi, nici diestrea data fetei, si cari adesea reducu pe parinti la o adeverata seracie. Cand se face o mare casatorie, vinu multime de cersietori si de preoti, pe cari placerea d'a trai bine fara se faca nimicu nu permite d'a-i tramite cu manile góle. Cu ocaziunea casatoriei fiicei unui Zermindar avut din Rungpore, s'a ospetatu 10,000 de individi; li s'a impartitu vestminte si bani. Orbii si paralticicii ceru se fie platiti c'o generositate multa mai mare, pe cand invetiatiu bramini cari onoréza nunt'a cu presinti'a loru, sunt fórte bine resplatiti, fie-care dupa meritulu seu. Tatalu tinerei casatorite a mai platitu inca datoriele tuturoru celoru ce s'au aflatu in inchisórea dela Rungpore si a daruitu câte

unu fórte frumosu sialu la fie-care din actorii circului, veniti pentru a dá represintatiuni cu ocaziunea nuntii. Se pretinde cá, fara a tiené séma de zestrea fetei si de darurile facute, s'a cheltnitu 15,000 livre sterline, suma indestulu de mare chiar pentru unu zemindar avutu, pentru casatori'a unei'a din ficele sale.

* Unu Chrisovu domnescu. Unu abonatu a tramisu diuariului „Dreptulu“ o copia dupa unu Chrisovu alu lui Mateiu Basarabu voda din 24 Octomvre 1644 pentru vam'a de peste dela Snagovu, Chrisovu publicatu in diuariulu „Luptatorulu.“ Ne grabimu alu reproduce, ca unu documentu caracteristicu atât pentru limbagiulu vigurosu ce se intrebuintiá la aceea epoca de autoritáti si mai alesu pentru frumseti'a si puritatea limbii:

„Cu mil'a lui Dumnediev, Eu Mateiu Basarabu V. V. si Domnu, scriu Domni'a Mea tie, Vaso Vame-siule, ca ce porc-de-cane esti tu de cartile mele nu le bagi in séma.

„A facutu Domni'a Mea carti parintelui Snagoveanu se-si ié dreptu seu dupa locu lui dela Spantiovu, cum a fostu legea si obiceiulu, ér tu fecioru de curva nu bagi cartile Domniei Mele in séma.

„Se cauti dar se lasi se-si ié elu ce este obicei-nitu, ca voi tramite Domni'a Mea de acolo te va spandiurá.“

„Acestea i-ti scriu si e sigur'a Domniei mele.“

* Unu monstru. — Unu diariu brasilianu a nuntia ca insarcinatulu de afaceri alu Brasiliéi la Paz, in Bolivi'a, a tramisu ministrului afaceriloru streine mai multe fotografii ale unei amfibii estraordinare, care a fostu omorita in riálu Bini, in Bolivi'a, dupa ce s'a trasu in ea trei-dieci si siese de glóntie. Din ordinulu presiedintelui Boliviéi, dice acelu diariu, scheletulu a fostu dusu la Paz. Dobitoculu are o lungime de 12 metri. Afara de capulu principalu, are pe spate alte dóne capete fórte bine formate si asiediate unulu langa altulu. Cele trei capete suntu cu totul la felu si sémana cu capulu unui cáne. Cele patru picióre, scurte dar gróse, se termina prin nisce unghii mari, piciórele, pântecele si gáturile suntu acoperite de nisce soldii fórte tari; o indoita cuirasa de soldii pe care n'o póte petrunde glóntiele, protege spinaarea si partile superióre ale corpului. Gátulu capului este lungu si pântecele umfiatu. Profesorulu Givetti, care a esaminatu acestu dobitocu, crede ca nu este monstru ci unu dobitocu de o specia fórte rara séu care apópe a disparutu, cáci câteva vase de pamentu arsu, din timpulu Incailoru, imita form'a acestui dobitocu.

Conchiamare.

Reuniunea invetiatoriloru romani ort. din dioces'a Aradului, cu acésta se conchiamu la adunarea generala, ce *Joi dupa ss. pasci* (28. Martiu, 9. Aprile anulu curentu) va avé locu in sal'a pedagogiului din Arad, cu inceperea la 9 óre deminétia.

Arad, 12/24. Martiu 1885.

Dr. Georgiu Popa, m. p.
ca presiedinte.

Convocare.

Subsemnatulu presidiu alu reuniunei invetiatoriloru romani gr. or. din tractulu Lipovei — in virtutea §-lui 9 din „Statute“, are onóre a convocá priu

acést'a adunarea generala a reuniunii, pe Mercuri deminét'i'a la 9 óre, dupa s. Pasci 27 Martie v. a. c. in localitatea indatinata

Lipova, la 4 Martie v. 1885.

Constantin Cretianu, m. p.
presiedinte.

Georgiu Bocu, m. p.
not. reun.

Concurse.

Conform decisiunii Ven. Consistoriu aradanu din 5 Fauru a. c. Nr. 613, se escrie concursu pentru statiunea vacanta de invetiatoré din comun'a Paulisii, protopres, Totovaradiei cu terminu de alegere pe Duminec'a din 7 Aprilie st. v. a. c.

Emolumintele sunt:

- 1) In bani gat'a 200 fl.
- 2) 8 orgii de lemne din care se incaldiesce si scól'a.
- 3) Pentru scripturistica 5 fl.
- 4) Pentru conferintia 10 fl.
- 5) Pentru curatoritu 12 fl.
- 6) Se ascépta segregarea islazului cât mai curându, cand pe partea invetiatoresci se va capetá 14 jugere de pamentu si

7) Cuartiru cu gradina.

Doritórele de a ocupá acestu postu sunt avisate a-si adresá recursele Comitetului parochialu, si ale trimite Rev. Domnu Vasiliu Belesiu protopresviteru si inspectoru scol. in Totvárád. pr. Soborsin. Paulisii la 3 Martiu 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **Vasiliu Belesiu**, protop.

Concursu, se escrie pentru indeplinirea definitiva a postului invetiatorescu dela scól'a de fete din comun'a Cuvinu, cottulu Aradului — inspectoratulu Siriei (Világosiului) cu terminu de alegere pe Duminec'a III-a „Mironositiilor,” adeva 7/19 Apriliu 1885.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt:

1. in bani gat'a 240 fl. v. a.;
2. 12 jugere pamentu aratoru comassatu;
3. 41 metri cubici lemne de focu, din cari se va incaldi si scól'a;
4. pentru curatoratu 24 fl. v. a.;
5. pentru conferintiele invetiatoresci 5 fl.;
6. cuartiru liberu si gradina de legumi.

Dela recurente se cere:

1. Se produca testimoniu ca au absolvatu undeva vre unu institutu publicu de fete cu succesu bunu;
2. Se aiba testimoniu de cualificatiune cu calculi pentru statiuni de frunte;
3. se priceapa gradinaritul (cultivarea legumeloru), lucrulu de mana, tiesutul si bucatari'a (fertura), si in fine sê se presinte in vre-dumineca sêu serbatóre in St'a biserica din locu.

In casu cá nu se voru presentá invetiatorescu cu cualificatiunea de susu, se admitu la alegere si invetiatori. Dela acesti'a se poftesce testimoniu despre absolvarea aloru 2—4 clase gimnasiale, apoi cele de sub Nr. 2 si 3 —afara de lucrulu femeescu.

Recursele astfelu instruite si adresate comit paroch. din Cuvin sunt a-se trimite Préonoratului Domn Georgiu Popoviciu protopopu si inspectoru scolaru in Világos, pana in 1/13 Apriliu a. c. Cele sosite mai terdiu nu se vor luá in considerare.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Georgiu Popoviciu**, inspect. scol.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu devenitu vacantu, la scól'a gr. or. din comun'a Sgribesci, in protop. Lugosiului; se escrie concursu cu terminu pana la 17 Martiu a. c. cand va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 300 fl. salariu anualu si un'a suta floreni ca remuneratiune dela dlu notariu cercualu Petru Stoponiu, pana cand va avé prunci obligati la scóla, dóue jugere de livéda, 6 orgii de lemne din care are a se incaldi si scól'a 5 fl. scripturistica, 5 fl. pentru conferintie si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Recursele ajustate dupa prescriesele stat. org. si regulament. scol. sê se adresedie catra On. Comitetu parochialu gr. or. din Sgribesci si sê se trimita Rev. Dnu Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Domnulu protopopu si insp. scol.

Pe bas'a ordinatiunii Ven. Consistoriu diecesanu dto 23 Ianuariu 1885 nr. 938 B. ex 1884, se escrie concursu pentru ocuparea postului de capelanu pe langa neputinciosulu parochu Ioanu Popoviciu din Petril'a, dieces'a Caransebesiului protop. Bisericei albe, comitatulu Carasiu-Severinu, cu terminu de recurgere pana la 31 Martie 1885 cal. v. alegerea se va tienea in 7 Aprilie 1885 st. v.

Emolumintele impreunate cu acestu postu:

- a) Din sesiunea parochiala contatóre din 30 jugere a trei'a parte.
- b) Din tóte venitele stolare usuata a trei'a parte.
- c) Si din birulu parochialu dela 160 case a 20 litre encuruzu in bómberasi a trei'a parte.

Doritórele de a ocupá acestu postu de capelanu au a si trimite recursele sale bine intruate conformu stat. org. bis. si regulamentulu pentru parochii la adres'a Pré On. Domnu Filipu Adamu adm. protop. in Iam — on Comitetu. parochialu din Petril'a pana la terminulu sus indicatu.

In fine se amintesce, ca acei recurenti vor fi preferiti cari in vre-o dumineca ori serbatóre se vor presentá in s. biserica pentru de a-si aretá desteritatea loru in cantu, tipicu si oratoria.

Petril'a 17 Faur 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu administr. protop. **Filipu Adamu**, m. p.

Pentru deplinirea postului de paroch in vacant'a parochia, de clas'a a trei'a in comun'a bisericesca Patasi, din protopresbiteratul Mehadieci, se escrie prin acést'a concursu cu terminu pana la 4-lea, éra alegerea se va tiené in 7. Aprilie a. c.

Emolumentele sunt:

1. In bani gat'a 150 fl v. a.
2. Un'a sesiune parochialu completa.
3. Tacele stolari dela cununii si boteze.

Doritórele de a ocupá acestu postu au a trimite recursele loru instruite in intielesulu § 13. din statutu organicu comitetului parochialu din Patasi, la adres'a prea onoratului. D. protopresbiteru districtualu Mihail Popovici, in Orsiov'a, pana la susarata-tulu terminu,

Patasi, in 20. Februarie 1885.

Comitetulu parochialu.

In intielegere cu mine: **Mihailu Popovici**, protopresbiter.